

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทิ้งงานของโครงการก่อสร้างจากการระบาดของโรคโควิด 19

กรณีศึกษาโครงการปรับปรุงอาคารในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Factors Affecting Construction Project Abandonment during the COVID-19 Pandemic : A Case Study of Building Renovation Project at Thepsatri Rajabhat University

จันทนา เอี่ยมวิสัย¹, ณัฐศิษฐ์ ใจสะอาด² จินณิศา สุระประเสริฐ³ และ กรวิศิษฐ์ ศิลารัมย์⁴

^{1,2,3,4} หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต วิชาเอกการจัดการงานก่อสร้าง สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จ.นนทบุรี

*Corresponding author; E-mail address: i.chantana.i@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทิ้งงานของโครงการปรับปรุงอาคารในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) เพื่อทราบถึงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการทิ้งงานที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถเสนอแนะแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ร่วมกับการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมสำหรับการบริหารโครงการก่อสร้างภาครัฐในอนาคต เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือโรคระบาดใหม่ที่อาจเกิดขึ้นอีกในอนาคต คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อการจัดทำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกให้ครอบคลุมกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานโครงการที่พบปัญหาการทิ้งงานก่อสร้างในมหาวิทยาลัย โดยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกดังกล่าวประกอบด้วยปัจจัยหลักด้านต่างๆตามแนวทางการบริหารจัดการโครงการก่อสร้าง ทางผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มบุคลากรที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในโครงการโดยตรง เช่น คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เจ้าหน้าที่พัสดุ และผู้ควบคุมงาน ซึ่งเป็นตัวแทนจากโครงการก่อสร้างปรับปรุงโครงการละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน ผลการศึกษพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทิ้งงานมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านเงินทุน การขาดสภาพคล่องทางการเงิน รองลงมาเป็นปัจจัยด้านบุคลากร การขาดแคลนแรงงานจากการกักตัวและเจ็บป่วยจากโรคโควิด 19 และปัจจัยภายนอกด้านอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ เช่น การผลิตและการขนส่งวัสดุ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และเครื่องจักรกล สำหรับแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหา พบว่ามาตรการให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน เช่น การให้กู้ยืมเงินเพื่อเพิ่มสภาพคล่องทางการเงิน การขยายสัญญา รวมถึงการลดหรือตัดค่าปรับ รวมทั้งมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านบุคลากร เช่น การเว้นระยะห่าง ร่วมกับการมาตรการจัดกลุ่มและปิดพื้นที่ (Bubble and Seal) เพื่อลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดระหว่างกลุ่มแรงงาน โดยงานวิจัยนี้สอดคล้องกับมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการของทางภาครัฐช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างเหมาะสม สามารถปรับใช้ในโครงการก่อสร้างในอนาคตได้ หากเกิดโรคระบาดใหม่ที่มีความร้ายแรง เช่นเดียวโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

คำสำคัญ: การบริหารโครงการก่อสร้าง, การทิ้งงานโครงการก่อสร้าง, การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

Abstract

This study investigated the factors contributing to building renovation project abandonment at Thepsatri Rajabhat University during the COVID-19 pandemic. The aim was to identify key drivers, propose mitigation strategies, and recommend measures for future government construction

project management. A literature review informed in-depth interviews with nine project personnel from three affected projects, focusing on project management factors. Financial illiquidity was the primary cause of abandonment, followed by COVID-19-related personnel shortages and external disruptions to material production and transport. Mitigation strategies include financial assistance (loans, extensions, waivers) and personnel support measures (social distancing, "Bubble and Seal"). These strategies align with existing government measures, demonstrating their effectiveness and applicability to future government construction projects, particularly during similar pandemics.

Keywords: Construction Project Management, Construction Project Abandonment, Covid-19 Pandemic

1. บทนำ

อุตสาหกรรมก่อสร้างในไทยมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งในช่วงปี พ.ศ.2563 อุตสาหกรรมก่อสร้างมีอัตราการขยายตัวชะลอลง การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐลดลงและการลงทุนของภาคเอกชนปรับตัวลดลง เนื่องจากผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) แม้ในช่วงปี พ.ศ.2564-2565 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคนี้เริ่มคลี่คลายการก่อสร้างภาครัฐปรับตัวสูงขึ้น แต่ยังคงมีความล่าช้าของการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ [1] การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อ GDP ของประเทศไทยลดลงมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยเฉพาะในด้านเงินทุนหรือต้นทุนการก่อสร้างผลกำไรที่ลดลง [2] การขนส่งจัดหารวัสดุก่อสร้างมีความล่าช้า และการขาดแคลนแรงงานเนื่องจากมาตรการการป้องกันโรค แรงงานต่างด้าว การล็อกดาวน์และการควบคุมการเคลื่อนย้ายแรงงาน การงดทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มคนและข้อจำกัดต่างๆ [3] ความล่าช้าของโครงการจนเกิดปัญหาการทิ้งงานก่อสร้างโครงการก่อสร้างเพิ่มมากขึ้น การไม่สามารถส่งมอบงานและเบิกจ่ายได้ตามระยะเวลาสัญญาจนบางรายมีการทิ้งงาน ปัญหาการทิ้งงานโครงการก่อสร้างภาครัฐก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเสียหายกับทั้งต่อหน่วยงานของรัฐและสภาพเศรษฐกิจโดยรวม [4] แม้รัฐบาลจะออกมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของทางภาครัฐกับผู้รับจ้างโดยตรงและมาตรการทางการคลังและมาตรการของธนาคารในการช่วยเหลือผู้ประกอบการด้านการก่อสร้าง แต่การทิ้งงานก่อสร้างโครงการก่อสร้างในช่วงสถานการณ์ดังกล่าวก็ยังคงเพิ่มขึ้นจากเดิม

โดยเฉพาะกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้เกิดการที่งานก่อสร้างโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัย 3 โครงการ ภายในระยะเวลา 2 ปี ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาปัญหาดังกล่าวเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการที่งานของโครงการก่อสร้างจากการระบาดของโรคโควิด 19 และวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่งานของโครงการก่อสร้างหากเกิดการระบาดของโรคติดต่อใหม่ในอนาคตต่อไป

2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 โครงการก่อสร้างภาครัฐ

งานลงทุนก่อสร้างโครงการของภาครัฐประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ

- 1) งานก่อสร้างโครงการลงทุนก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน
- 2) งานก่อสร้างโครงการอาคารของหน่วยงานรัฐ
- 3) งานก่อสร้างโครงการที่ก่อสร้างของข้าราชการ

ในงานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่งานก่อสร้างโครงการอาคารของหน่วยงานรัฐ คือ โครงการปรับปรุงอาคารในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 3 โครงการ ที่มีการที่งานจากการระบาดของโรคโควิด 19 ในช่วงปี 2563 - 2565 ลักษณะโครงการเป็นงานปรับปรุงหรือซ่อมแซมอาคารของหน่วยงานรัฐที่มีอยู่เดิม งบประมาณไม่เกิน 5,000,000 บาท ระยะเวลาสัญญาจ้างไม่เกิน 1 ปี (งบประมาณแผ่นดินประจำปี) การคัดเลือกผู้รับเหมาด้วยการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-bidding) เป็นผู้รับเหมาขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) ที่มีเงินลงทุนจำกัด ใช้เทคโนโลยีน้อย พึ่งพาแรงงานสูง และการบริหารจัดการต้นทุนส่วนใหญ่เป็นการบริหารจัดการงานแบบครอบครัวไม่เป็นระบบมากนัก

2.2 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการงานก่อสร้าง

ที่ใช้ในการดำเนินการโครงการก่อสร้าง คือ หลัก “5M” ประกอบด้วย Men (คน-บุคลากร-ทีมงาน) งบประมาณหรือทีมงานที่มาร่วมกันทำงานในโครงการ Materials (วัสดุและอุปกรณ์) เป็นปัจจัยหลักอีกส่วนหนึ่งของงานก่อสร้างที่ต้องนำมาใช้เพื่อก่อสร้างหรือประกอบกันเป็นโครงการ Machines (เครื่องมือ-เครื่องจักร) เครื่องมือหรือเครื่องทุ่นแรงนำมาใช้ในงานก่อสร้าง Money (เงิน) เงินสด เงินผ่อนหรือเงินกู้ เงินทุนเป็นปัจจัยสนับสนุนในการบริหารงานก่อสร้างที่สำคัญ เปรียบเสมือนแรงจูงใจเพื่อใช้ขับเคลื่อนโครงการให้ดำเนินการไปตามแผนงานหรือกิจกรรมต่างๆของโครงการ และ Method (วิธีการหรือเครื่องมือเชิงบริหารหรือทฤษฎีการบริหาร) ขั้นตอนวิธีการและเทคนิคในการก่อสร้าง หลักการหรือกฎระเบียบที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ดำเนินการ [4], [14]

2.3 ปัญหาและอุปสรรคของงานก่อสร้างในช่วงการระบาดของโรคโควิด 19

ที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมก่อสร้างในไทย เช่น ข้อจำกัดในการเคลื่อนย้ายแรงงาน การขาดแคลนแรงงาน แรงงานติดเชื้อโรคโควิด 19 และแรงงานต่างด้าวที่อพยพกลับประเทศทำให้แรงงานลดลง การหยุดชะงักของการผลิตสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายไปยังลูกค้า การออกมาตราการล็อกดาวน์ของภาครัฐส่งผลให้ร้านค้าวัสดุก่อสร้างต้องปิดชั่วคราว การขนส่งมีความล่าช้า เงินทุนหมุนเวียน การเว้นระยะห่างทางสังคม การล็อกดาวน์ ข้อจำกัดต่างๆ การหยุดก่อสร้างในช่วงเวลาเคอร์ฟิวส่งผลกระทบต่อแผนการก่อสร้างงานก่อสร้างบางประเภท ความล่าช้าของโครงการและการที่งาน ส่งผลกระทบต่อภาพรวมทางเศรษฐกิจที่ถดถอยลง [2] โดยเฉพาะผู้รับเหมาขนาดกลางและขนาดเล็กได้รับผลกระทบจากโรคโควิด 19 มากกว่าผู้รับเหมาขนาดใหญ่ เนื่องจากมีเงินทุนจำกัด ขาดเงินทุนหมุนเวียน การขาดสภาพคล่องไม่สามารถการแบกรับต้นทุนค่าแรงและดอกเบี้ยเงินกู้ งบประมาณมีจำนวนน้อย และไม่สามารถกักตุนวัสดุก่อสร้างที่ราคาสูงขึ้นได้ ทำให้เกิดความล่าช้าในการก่อสร้างและนำไปสู่การที่งาน

ต่อไปได้ [1] จากการศึกษาการระบาดของโรคโควิด 19 ทางผู้วิจัยพบว่า เป็นเหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมก่อสร้างภาครัฐและภาคเอกชนในหลายปัจจัย แต่ปัจจัยที่น่าสนใจมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการต้นทุนให้มีประสิทธิภาพ อันได้แก่ ต้นทุนแรงงาน ต้นทุนวัสดุ ก่อสร้าง และต้นทุนทางการเงิน เป็นต้น

2.4 มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ของทางภาครัฐ

ภาครัฐให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่ในด้านต้นทุนทางการเงิน ในรูปแบบของการงดหรือลดค่าปรับหรือขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงให้กับคู่สัญญาเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้รับจ้าง และให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจเป็นการกระตุ้นเม็ดเงินเข้าไปในอุตสาหกรรมก่อสร้าง การช่วยเหลือได้ด้านต้นทุนทางการเงินจะส่งผลถึงต้นทุนแรงงาน ต้นทุนวัสดุก่อสร้าง และต้นทุนด้านอื่นๆ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สรุปจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภทหลัก คือ

- 1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานโครงการก่อสร้างภาครัฐและปัจจัยที่ทำให้เกิดการที่งานในโครงการหลายประเภท เช่น งานอาคาร งานถนน และงานชลประทาน [9], [10], [11], [13], [14]
- 2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับโครงการก่อสร้างในช่วงเวลาดังกล่าว [2], [12]

3. วิธีดำเนินการศึกษา

3.1 ศึกษาทบทวนวรรณกรรมและรวบรวมเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินโครงการ ในเรื่องของโครงการก่อสร้างภาครัฐและปัจจัยด้านการบริหารจัดการงานก่อสร้าง การที่งานการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด 19) ที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมก่อสร้างในไทย และมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากทางภาครัฐ [5],[6] และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก

การใช้วิธีการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้ข้อมูลเชิงลึกมีรายละเอียดชัดเจนและตรงประเด็น เนื่องจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐโดยตรงรับทราบถึงผลกระทบและสามารถจัดอันดับความสำคัญของปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และสามารถเสนอแนะแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายที่งาน หรือให้ความเห็นเกี่ยวกับมาตรการที่เหมาะสมกับการบริหารโครงการก่อสร้างภาครัฐหากเกิดการระบาดของโรคติดต่อใหม่ในอนาคต โดยงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาจากมุมมองของเจ้าของโครงการ เนื่องจากผู้รับจ้างที่งานไปไม่สามารถทำการสัมภาษณ์ได้

กลุ่มตัวอย่างของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก คือ คัดเลือกตัวแทนจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐโดยตรง จากกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีที่เกิดการที่งาน จำนวน 3 โครงการ คัดเลือกมาโครงการละ 3 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ผู้ควบคุมงาน และเจ้าหน้าที่พัสดุ ตำแหน่งละ 1 คน รวมจำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์เชิงลึกทั้งสิ้น 9 คน

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก

ชื่อโครงการ	จำนวนผู้ปฏิบัติงาน (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำ การสัมภาษณ์เชิงลึก
ปรับปรุงห้องน้ำ	10	3
ปรับปรุงอาคารวิทยาศาสตร์	12	3
ปรับปรุงห้องปฏิบัติการ	9	3
รวม	31	9

3.3 แบบสอบถามงานวิจัย

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิดเพื่อต้องการทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยตามหลักการบริหารงานก่อสร้างที่มีผลกระทบต่อการทำงานในช่วงการระบาดของโรคโควิด 19 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างโดยตรง เป็นการศึกษาจากมุมมองของฝั่งเจ้าของโครงการเท่านั้น โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

3.3.1 ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายปิด ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ, ช่วงอายุ, ระดับการศึกษา และคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน

3.3.2 ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลทั่วไปของโครงการก่อสร้างภาครัฐ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน, คำถามเกี่ยวกับประเภทโครงการก่อสร้างภาครัฐ, คำถามเกี่ยวกับงบประมาณโครงการก่อสร้าง, คำถามเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินโครงการ (ตามที่ระบุในสัญญาจ้าง) เป็นแบบสอบถามปลายเปิด และข้อมูลความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) เป็นคำถามปลายเปิด

3.3.3 ส่วนที่ 3 เป็นการศึกษาสาเหตุของการทำงานในมุมมองปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้าง แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานและมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของภาครัฐ ที่สอดคล้องปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามความเห็นตามเกณฑ์การให้คะแนนระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างที่แบ่งเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติเพื่อหาสาเหตุในด้านปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างที่ก่อให้เกิดการดำเนินงานในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด 19 และแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหา พร้อมเสนอมาตรการที่เหมาะสมกับการบริหารโครงการก่อสร้าง และเพื่อตรวจสอบกับผลของการสัมภาษณ์เชิงลึก

กลุ่มตัวอย่างของแบบสอบถาม คือ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐโดยตรง ในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีที่เกิดการทำงานช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด 19 รวมผู้ปฏิบัติงานทั้ง 3 โครงการ จำนวนทั้งสิ้นเป็น 31 คน

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ชื่อโครงการ	จำนวนผู้ปฏิบัติงาน (คน)	ร้อยละของจำนวนงาน ทั้งหมด
ปรับปรุงห้องน้ำ	10	32.25
ปรับปรุงอาคารวิทยาศาสตร์	12	38.70
ปรับปรุงห้องปฏิบัติการ	9	29.05
รวม	31	100.00

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลรายงานของโครงการก่อสร้าง

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

เป็นการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลของโครงการก่อสร้างภาครัฐที่ได้รับผลกระทบต่อการก่อสร้างจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ข้อมูลของกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัย จำนวน 3 โครงการ ในงานวิจัยนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยการสัมภาษณ์

เชิงลึกและการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐโดยตรง

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

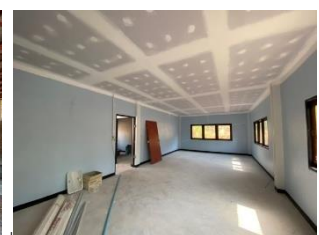
เป็นการรวบรวมข้อมูลจากรายงาน เอกสารงานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้างภาครัฐ การทำงานสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และผลกระทบกับงานก่อสร้างภาครัฐ กฎหมาย และมาตรการที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกรมบัญชีกลาง เอกสารสัญญาจ้าง เอกสารประกอบการประชุมแต่ละโครงการ กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 3 โครงการ ประกอบด้วย 1) โครงการปรับปรุงห้องน้ำ 2) โครงการปรับปรุงอาคารวิทยาศาสตร์ และ 3) โครงการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ

3.4.3 ข้อมูลกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

1) โครงการปรับปรุงห้องน้ำ ข้อมูลโครงการเป็นผู้รับเหมาขนาดเล็ก (SMEs) สัญญาจ้างเริ่มมีภูมิกาย 2563 ถึงพฤศจิกายน 2563 ระยะเวลา 135 วัน มูลค่างานก่อสร้างจำนวน 1,500,000.00 บาท ลักษณะงานเป็นการปรับปรุงห้องน้ำทั้งหมด 8 ชั้น เปลี่ยนกระเบื้องพื้น กระเบื้องผนัง สุขภัณฑ์ และอุปกรณ์ และระบบสุขาภิบาล ผู้รับจ้างเริ่มเข้าปฏิบัติงานเดือนกันยายน 2563 ถึงเดือนพฤษภาคม 2564 การทำงานเกิดขึ้นเมื่อผู้รับจ้างดำเนินงานในงวดงานที่ 1 แล้วเสร็จและมีการเบิกจ่ายเงินในงวดที่ 1 จากงานทั้งหมด 5 งวดงาน ความก้าวหน้าของโครงการประมาณ 20 %

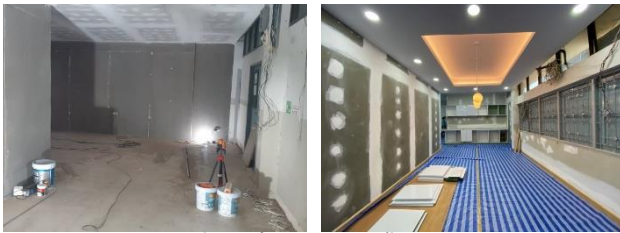
2) โครงการปรับปรุงอาคารวิทยาศาสตร์ ข้อมูลโครงการเป็นผู้รับเหมาขนาดเล็ก (SMEs) สัญญาจ้างเริ่มกันยายน 2563 ถึงมีนาคม 2564 ระยะเวลา 195 วัน มูลค่างานก่อสร้างจำนวน 4,000,000.00 บาท ลักษณะงานเป็นการปรับปรุงอาคารหลายหลังและปรับปรุงภูมิทัศน์รอบอาคารในพื้นที่บริเวณเดียวกัน เพื่อให้เป็นอาคารเอนกประสงค์ ห้องปฏิบัติการ ห้องทดลอง ห้องพักของนักศึกษาและอาจารย์ที่เข้ามาใช้งาน ผู้รับจ้างเริ่มเข้าปฏิบัติงานเดือนธันวาคม 2563 ถึงเดือนมีนาคม 2564 การทำงานเกิดขึ้นเมื่อผู้รับจ้างดำเนินงานในงวดงานที่ 2 แล้วเสร็จและมีการเบิกจ่ายเงินในงวดที่ 2 จากงานทั้งหมด 7 งวดงาน และความก้าวหน้าของโครงการประมาณ 10 %

รูปที่ 2 ภาพโครงการปรับปรุงอาคารวิทยาศาสตร์

3) โครงการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ ข้อมูลโครงการเป็นผู้รับเหมาขนาดเล็ก (SMEs) สัญญาเริ่มตุลาคม 2564 ถึงเดือนมีนาคม 2565 ระยะเวลา 80 วัน มูลค่างานก่อสร้างจำนวน 650,000.00 บาท ลักษณะงานเป็นการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ ปรับปรุงตกแต่งพื้น ผนัง ฝ้าเพดาน ห้องน้ำ

ระบบไฟฟ้า ระบบสุขาภิบาล และครุภัณฑ์ประกอบอาคาร ผู้รับจ้างเริ่มเข้าปฏิบัติงานเดือนกันยายน 2564 ถึงเดือนพฤษภาคม 2565 การทำงานเกิดขึ้นเมื่อผู้รับจ้างดำเนินงานในงวดงานที่ 3 แล้วเสร็จและมีการเบิกจ่ายเงินในงวดที่ 3 จากงานทั้งหมด 4 งวดงาน และความก้าวหน้าของโครงการประมาณ 65 %

รูปที่ 3 ภาพโครงการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

รวบรวมแบบสอบถามที่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการตอบ โดยนำข้อมูลส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 มาทำการวิเคราะห์ในเชิงสถิติเพื่อหาผลสรุปและความสัมพันธ์ของข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ส่วนที่ 1) และข้อมูลทั่วไปของโครงการก่อสร้าง (ส่วนที่ 2) เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาบรรยายถึงลักษณะของข้อมูลที่เก็บมาได้ โดยใช้การวิเคราะห์การหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ (Percentage)} = \frac{\chi \times 100}{N}$$

เมื่อ χ แทน จำนวนที่สนใจ
 N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

นำเสนอข้อมูลเป็นในรูปแบบตารางแสดงค่าร้อยละทางสถิติข้อมูลของกลุ่มประชากรตัวอย่าง หรือนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิวงกลมแสดงค่าร้อยละทางสถิติของกลุ่มประชากร

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของการทำงานในมุมมองปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้าง แนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือ (ส่วนที่ 3) โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$(Mean) = \frac{\sum \chi}{N}$$

เมื่อ $\sum \chi$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

- ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (\chi - \bar{\chi})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 χ แทน คะแนนแต่ละตัวหรือข้อมูลแต่ละจำนวน
 $\bar{\chi}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean) ของกลุ่มตัวอย่าง
 n แทน จำนวนข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การให้ความเห็นตามระดับความสำคัญของสาเหตุของการทำงานในมุมมองปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้าง และแนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือของทางภาครัฐ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนระดับความสำคัญของปัจจัยเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิคิรทสเกล (Likert Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 3 การกำหนดระดับความสำคัญ 5 ระดับเป็นค่าน้ำหนักของตัวเลือก

ระดับความสำคัญ	ค่าน้ำหนักของตัวเลือก
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4
มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5

เกณฑ์ในการประเมินผลการอภิปรายส่วนของผลการวิจัย ซึ่งลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยดังนี้

ตารางที่ 4 การแปลความหมายเพื่อจัดระดับความสำคัญของสาเหตุของการทำงานของโครงการก่อสร้างภาครัฐ และระดับความสำคัญของแนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับการบริหารโครงการก่อสร้าง

เกณฑ์การแปลความหมาย ($\bar{X}$)	ระดับความสำคัญ
1.00 – 1.80	ระดับความสำคัญน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	ระดับความสำคัญน้อย
2.61 – 3.40	ระดับความสำคัญปานกลาง
3.41 – 4.20	ระดับความสำคัญมาก
4.21 – 5.00	ระดับความสำคัญมากที่สุด

3.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสหสัมพันธ์เชิงอันดับของสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation) เป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้หาขนาดและเทคนิคของความสัมพันธ์ระหว่างการจัดอันดับของหลายสิ่งด้วยคนสองคน ว่ามีการจัดอันดับที่สอดคล้องสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สูตรในการหาขนาดและทิศทางของสหสัมพันธ์เชิงอันดับของสเปียร์แมน ดังนี้

$$r_{sy} = 1 - \frac{6\sum d^2}{n(n-1)}$$

เมื่อ d แทน ความแตกต่างระหว่างอันดับของสองตัวแปร
 n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 5 การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบาร์ทซ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์		ระดับความสัมพันธ์ ความหมาย
ค่าสหสัมพันธ์ทางบวก	ค่าสหสัมพันธ์ทางลบ	
0.81 ถึง 1.00	-0.81 ถึง -1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.61 ถึง 0.80	-0.61 ถึง -0.80	มีความสัมพันธ์กันสูง
0.41 ถึง 0.60	-0.41 ถึง -0.60	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
0.21 ถึง 0.40	-0.21 ถึง -0.40	มีความสัมพันธ์กันต่ำ
0.00 ถึง 0.20	0.00 ถึง -0.20	มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐ

การวิเคราะห์ข้อมูลของการตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐโดยตรงเพื่อให้ทราบความคิดเห็นการจัดอันดับความสำคัญของปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยสามารถ

สรุปผลการจัดอันดับปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างที่ทำให้เกิดการดำเนินงานในช่วงการระบาดของโรคโควิด 19 ได้ผลการจัดอันดับดังนี้

ตารางที่ 6 การจัดอันดับปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างจากการตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (n = 9)

สรุปการจัดอันดับด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างอันดับที่	ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างที่ทำให้เกิดการดำเนินงานในช่วงการระบาดของโรคโควิด 19
1	ด้านเงินทุน (Money)
2	ด้านบุคลากร (Men)
3	ด้านขั้นตอนวิธีการ (Method)
4	ด้านวัสดุ (Material)
5	ด้านเครื่องจักรกล (Machine)

จากตารางที่ 6 สรุปการจัดอันดับปัจจัยด้านการบริหารจัดการฯ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐโดยตรง กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 3 โครงการ ผลการจัดอันดับปัจจัยตามระดับความสำคัญ ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ปัจจัยด้านเงินทุน ไม่มีเงินทุนมาดำเนินโครงการ เช่น จ้างผู้ควบคุมงาน แรงงาน ค่าวัสดุและค่าเครื่องจักร (โดยผู้สัมภาษณ์ให้ความเห็นตรงกัน 5 คน จาก 9 คน) ความเห็นตรงกัน 2 โครงการ จาก 3 โครงการ

อันดับที่ 2 ปัจจัยด้านบุคลากร มีแรงงานน้อยทำให้งานล่าช้าและแรงงานป่วยโควิด 19 ต้องหยุดงานหลายวัน (โดยผู้สัมภาษณ์ให้ความเห็นตรงกัน 5 คน จาก 9 คน) ความเห็นตรงกัน 2 โครงการ จาก 3 โครงการ

อันดับที่ 3 ปัจจัยด้านขั้นตอนวิธีการ (โดยผู้สัมภาษณ์ให้ความเห็นตรงกัน 5 คน จาก 9 คน) ความเห็นตรงกัน 2 โครงการ จาก 3 โครงการ

อันดับที่ 4 ด้านวัสดุ ไม่มีวัสดุก่อสร้างใช้ในการทำงานก่อสร้าง มีการลดสเปกของหรือวัสดุไม่เพียงพอ (โดยผู้สัมภาษณ์ให้ความเห็นตรงกัน 3 คน จาก 9 คน) ความเห็นตรงกัน 2 โครงการ จาก 3 โครงการ

และอันดับที่ 5 ด้านเครื่องจักรกล (โดยผู้สัมภาษณ์ให้ความเห็นตรงกัน 6 คน จาก 9 คน) ความเห็นตรงกันทั้ง 3 โครงการ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐโดยตรง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 31 คน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 93.54 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 29)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	14	48.28
หญิง	15	51.72
รวม	29	100.00
2.อายุ		
21-30 ปี	2	6.90
31-40 ปี	8	27.59
41-50 ปี	15	51.72
51-60 ปี	4	13.79
รวม	29	100.00
3.ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	2	6.90
ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	27	91.30
รวม	29	100.00
4.ประสบการณ์การทำงาน		
1-5 ปี	2	6.90
6-10 ปี	9	31.03
11-15 ปี	5	17.24
15 ปี ขึ้นไป	13	44.83
รวม	29	100.00

จากตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

เพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.72 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 48.28

อายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.72 รองลงมาช่วงอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 27.59 ช่วงอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 13.79 และน้อยที่สุดช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.90

ระดับการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 93.10 และที่เหลือนักศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.90

ประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 44.83 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.03 ประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.24 และน้อยที่สุดมีประสบการณ์การทำงาน 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.90

ข้อมูลทั่วไปของโครงการก่อสร้างภาครัฐ ประเภทอาคารหน่วยงานรัฐ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของโครงการก่อสร้างภาครัฐ (n = 29)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1.ชื่อโครงการก่อสร้าง (กรณีศึกษา)		
โครงการปรับปรุงห้องน้ำ	10	34.48
โครงการปรับปรุงอาคารวิทยาศาสตร์	10	34.48
โครงการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ	9	31.04
รวม	29	100.00
2.ลักษณะของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน		
คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ	9	31.03
ผู้ควบคุมงาน	6	20.70
เจ้าหน้าที่พัสดุ	5	17.24
ทีมออกแบบ (วิศวกร / สถาปนิก / ช่างเขียนแบบ)	9	31.03
รวม	29	100.00
3.งบประมาณโครงการก่อสร้าง		
0.50 - 2.00 ล้านบาท	19	65.52
2.01 - 5.00 ล้านบาท	10	34.48
5.00 ล้านบาทขึ้นไป	0	0
รวม	29	100.00
4.ระยะเวลาในการดำเนินโครงการสัญญาจ้าง		
1-3 เดือน	9	31.04
4-6 เดือน	10	34.48
6-12 เดือน	10	34.48
รวม	29	100.00

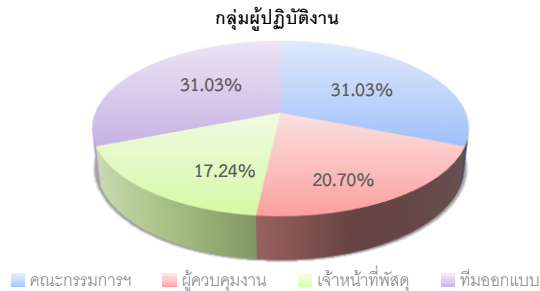
จากตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของโครงการก่อสร้างภาครัฐ ประเภทอาคารของหน่วยงานรัฐ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ได้ดังนี้

ชื่อโครงการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละโครงการมีส่วนใกล้เคียงกันทั้ง 3 โครงการ กล่าวคือ โครงการปรับปรุงห้องน้ำกับโครงการปรับปรุงอาคารวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 34.48 เท่ากัน และโครงการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 31.04

ลักษณะของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุกับทีมออกแบบ คิดเป็นร้อยละ 31.04 เท่ากัน รองลงมาเป็นผู้ควบคุมงาน คิดเป็นร้อยละ 20.70 และน้อยที่สุดเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ คิดเป็นร้อยละ 17.24

งบประมาณโครงการก่อสร้าง พบว่าโครงการส่วนใหญ่มูลค่าการก่อสร้าง 5 แสน – 2.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 65.52 ที่เหลือเป็นมูลค่าการก่อสร้างระหว่าง 2.01 – 5.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 34.48

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการตามสัญญาจ้าง พบว่าโครงการก่อสร้างทั้งหมดเป็นอาคารของหน่วยงานรัฐที่มีระยะเวลาสัญญาไม่เกิน 1 ปี

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างที่ส่งผลต่อการทำงานจากการระบาดของโรคโควิด 19

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างซึ่งประกอบไปด้วย 1.ด้านบุคลากร (Men) 2.ด้านเงินทุน (Money) 3.ด้านเครื่องจักรกล (Machine) 4.ด้านวัสดุ (Material) 5.ด้านขั้นตอนวิธีการ (Method) และ 6.ด้านอื่นๆ (ปัจจัยภายนอก) การวิเคราะห์ผลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

4.3.1 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านบุคลากร หมายถึง แรงงาน กรรมกร ช่างฝีมือ ผู้บริหารโครงการ พนักงานในสำนักงาน ผู้ควบคุมงาน และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการก่อสร้างภาครัฐ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านบุคลากรดังนี้

ตารางที่ 9 ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านบุคลากร (n = 29)

ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านบุคลากร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ด้านบุคลากร			
1.1 การขาดแคลนแรงงาน	4.48	0.69	มากที่สุด
1.2 ช่างผู้ควบคุมงานขาดประสบการณ์	3.66	1.11	มาก
1.3 แรงงานหยุดงานจากการป่วยเป็นโรคโควิด 19	4.03	1.15	มาก
1.4 การกักตัวเมื่อเดินทางจากพื้นที่เสี่ยง ช่างจังหวัด	4.17	0.93	มาก
1.5 การเว้นระยะห่างในการทำงาน ลดการรวมกลุ่ม	3.41	1.21	มาก
1.6 ช่างมีความเข้าใจไม่ตรงกันในแบบก่อสร้าง	3.79	1.11	มาก
1.7 แรงงานด้อยฝีมือไม่มีความชำนาญ ทำให้แก้ไขงาน	3.86	1.19	มาก
1.8.การระบาดของโรคในพื้นที่ หยุดงาน เผาอาคาร	4.03	0.87	มาก
1.9 ปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้รับจ้างกับผู้ว่าจ้าง	3.59	1.38	มาก
1.10 คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีความเห็นไม่ตรงกัน	2.62	1.01	ปานกลาง
ปัจจัยด้านบุคลากรโดยรวม	3.77	1.17	มาก

จากตารางที่ 9 ปัจจัยด้านบุคลากรพบว่ามีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเกิดการขาดแคลนแรงงาน บางส่วนต้องกลับไปยังภูมิลำเนา แรงงานส่วนใหญ่เดินทางข้ามจังหวัดซึ่งภาครัฐมีมาตรการให้เผาระวังผู้เดินทางจากพื้นที่เสี่ยง และหากป่วยเป็นโรคโควิด 19 ผู้ป่วยต้องกักตัวหยุดงานและผู้ใกล้ชิดต้องหยุดเผาดูอาการด้วย

4.3.2 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านเงินทุน ในที่นี้หมายถึงเงินสดหรือเงินกู้ เป็นปัจจัยสนับสนุนในการบริหารงานก่อสร้างให้สามารถดำเนินการไปตามแผนงาน ให้งานแล้วเสร็จสมบูรณ์ได้ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเงินทุนดังนี้

ตารางที่ 10 ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านเงินทุน (n = 29)

ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านเงินทุน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
2. ด้านเงินทุน			
2.1 การขาดสภาพคล่องหรือเงินทุนเวียน	4.72	0.45	มากที่สุด
2.2 การเบิกจ่ายเงินตามงวดงานมีความล่าช้า	3.62	1.18	มาก
2.3 สถาบันการเงินไม่อนุมัติเงินกู้	2.97	0.91	ปานกลาง
2.4 การจ่ายค่าแรงงานต่ำหรือล่าช้า ขาดแรงจูงใจ	4.03	0.91	มาก
2.5 การยืยราคาก่อสร้างต่ำไม่ตรงกับความเป็นจริง	4.34	0.90	มากที่สุด
2.6 การรับงานโครงการก่อสร้างพร้อมกันหลายที่	4.69	0.54	มากที่สุด
ปัจจัยด้านเงินทุนโดยรวม	4.06	1.04	มาก

จากตารางที่ 10 ปัจจัยด้านเงินทุนพบว่ามีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการขาดสภาพคล่องหรือเงินทุนเวียนของผู้รับจ้าง เงินทุนเป็นปัจจัยสนับสนุนในการบริหารงานก่อสร้างที่สำคัญ ส่งผลกระทบกับปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าแรง เงินเดือน ค่าเช่าเครื่องจักร ค่าวัสดุและอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการก่อสร้าง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

4.3.3 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านเครื่องจักรกล เครื่องจักรหรือเครื่องทุ่นแรงที่นำมาใช้ในงานก่อสร้าง ลักษณะงานก่อสร้างบางอย่างหรือบางขั้นตอนมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องจักรเพื่อให้ได้งานก่อสร้างที่มีมาตรฐานและเสร็จทันตามกำหนดเวลา ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านดังนี้

ตารางที่ 11 ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านเครื่องจักรกล (n = 29)

ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านเครื่องจักรกล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
3. ด้านเครื่องจักรกล			
3.1 เครื่องจักรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	3.28	1.07	ปานกลาง
3.2 พื้นที่ก่อสร้างไม่สามารถนำเครื่องจักรเข้าทำงาน	2.69	1.28	ปานกลาง
3.3 อะไหล่เครื่องจักรขาดตลาด	2.41	1.24	น้อย
3.4 การรอคิวการเข้าเครื่องจักร	2.34	1.17	น้อย
ปัจจัยด้านเครื่องจักรกลโดยรวม	2.68	1.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 ปัจจัยด้านเครื่องจักรกลพบว่ามีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากกรณีศึกษาเป็นโครงการก่อสร้างประเภทงานปรับปรุงหรือซ่อมแซมอาคารเดิมเป็นงานก่อสร้างที่ใช้แรงงานคนมากกว่าเครื่องจักรกล และใช้เครื่องจักรเครื่องมือทั่วไปไม่มีความซับซ้อนยุ่งยาก

4.3.4 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านวัสดุ ในที่นี้วัสดุถือเป็นปัจจัยหลักอีกส่วนหนึ่งเพื่อใช้ในการก่อสร้าง หากขาดวัสดุอุปกรณ์ในขณะดำเนินการอยู่ย่อมเกิดผลเสียต่อโครงการ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านวัสดุดังนี้

ตารางที่ 12 ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านวัสดุ (n = 29)

ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านวัสดุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
4. ด้านวัสดุ			
4.1 การขนส่งวัสดุจากพื้นที่อื่นหรือต่างประเทศ	3.21	1.35	ปานกลาง
4.2 ขาดแคลนวัสดุ เนื่องจากหยุดการผลิต	3.38	1.24	ปานกลาง
4.3 ค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์ก่อสร้างน้อย	3.24	1.24	ปานกลาง
4.4 วัสดุขึ้นราคาเพราะของขาดตลาด	4.03	1.15	มาก
ปัจจัยด้านวัสดุโดยรวม	3.47	1.27	มาก

จากตารางที่ 12 ปัจจัยด้านวัสดุพบว่ามีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เนื่องจากวัสดุอุปกรณ์หลายอย่างขึ้นราคาเพราะวัสดุขาดตลาด บางโรงงานต้องหยุดการผลิต เนื่องจากมาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดในโรงงานเป็นเหตุให้วัสดุอุปกรณ์บางชนิดขาดแคลนและขึ้นราคา

4.3.5 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านขั้นตอนวิธีการ เป็นวิธีการที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ดำเนินการก่อสร้าง เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านอื่นๆ ผลการวิเคราะห์ขั้นตอนการก่อสร้างครั้งนี้

ตารางที่ 13 ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านขั้นตอนวิธีการ (n = 29)

ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านขั้นตอนวิธีการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
5. ด้านขั้นตอนวิธีการ			
5.1 คนงานและเครื่องจักรไม่สามารถทำงานช่วงกลางคืนได้ การประกาศพรก.ฉุกเฉิน (เคอร์ฟิว)	2.48	1.27	น้อย
5.2 รูปแบบการปฏิบัติงานเปลี่ยนไป การใส่หน้ากากอนามัยและสวมถุงมือทำงาน	3.52	1.27	มาก
5.3 การระบาดของโรคในพื้นที่ก่อสร้าง ทำให้ต้องหยุดงานและเผื่อเวลา	3.90	1.11	มาก
5.4 รูปแบบการทำงานที่ทำให้งานเสื่อมเวลา หรือ การ Work From Home	3.34	0.97	ปานกลาง
ปัจจัยด้านขั้นตอนวิธีการโดยรวม	3.31	1.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 ปัจจัยด้านขั้นตอนวิธีการพบว่ามีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากกรณีศึกษาเป็นโครงการก่อสร้างประเภทงานปรับปรุงหรือซ่อมแซมอาคารเดิม ขั้นตอนวิธีการก่อสร้างไม่ซับซ้อนยุ่งยาก กรรมวิธีก่อสร้างไม่ใช่เทคนิคพิเศษเพราะเป็นงานก่อสร้างที่เน้นการใช้ช่างฝีมือและแรงงานทั่วไป

4.3.6 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านอื่นๆ เป็นปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือปัจจัยภายนอกโครงการ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านอื่นๆ ดังนี้

ตารางที่ 14 ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านอื่นๆ (n = 29)

ปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างด้านอื่นๆ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
6. ด้านอื่นๆ			
6.1 การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	4.34	0.94	มากที่สุด
6.2 ภัยธรรมชาติ สภาพอากาศ และระบบสาธารณูปโภค	2.21	1.21	น้อย
6.3 ผู้รับจ้างเริ่มเข้าปฏิบัติงานช้ากว่าสัญญาจ้าง	4.10	1.37	มาก
6.4 ผู้รับเหมาที่จ้าง ได้รับผลกระทบหรือปิดกิจการ	4.21	0.77	มากที่สุด
ปัจจัยด้านอื่นๆ โดยรวม	3.72	1.39	มาก

จากตารางที่ 14 ปัจจัยด้านอื่นๆหรือปัจจัยภายนอกพบว่ามีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ปัจจัยภายนอกคือการระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อปัจจัยด้านบุคลากร ด้านเงินทุน ด้านวัสดุ ด้านขั้นตอนวิธีการ และด้านเครื่องจักรกล ผู้รับเหมาทุกรายได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรค บางรายได้รับผลกระทบมากจนต้องปิดกิจการหรือทั้งงาน

4.3.7 สรุปผลการจัดอันดับปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของโครงการก่อสร้างจากการระบาดของโรคโควิด 19 โดยสรุปผลของปัจจัยทุกด้านจัดอันดับเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้

ตารางที่ 15 สรุปผลการจัดอันดับปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของโครงการก่อสร้างจากการระบาดของโรคโควิด 19 (n = 29)

อันดับ	ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างที่ทำให้เกิดการทั้งงานในช่วงการระบาดของโรคโควิด 19	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1	ปัจจัยด้านเงินทุน (Money)	4.06	1.04	มาก
2	ปัจจัยด้านบุคลากร (Men)	3.77	1.17	มาก
3	ปัจจัยด้านอื่นๆ (ปัจจัยภายนอก)	3.72	1.39	มาก
4	ปัจจัยด้านวัสดุ (Material)	3.47	1.27	มาก
5	ปัจจัยด้านขั้นตอนวิธีการ(Method)	3.31	1.26	ปานกลาง
6	ปัจจัยด้านเครื่องจักรกล (Machine)	2.68	1.23	ปานกลาง
	ปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้าง	3.59	1.28	มาก

จากตารางที่ 15 สรุปผลการจัดอันดับปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของโครงการก่อสร้างจากการระบาดของโรคโควิด 19 พบว่าปัจจัยภายในที่มีความสำคัญในระดับมาก ได้แก่ อันดับ 1 ปัจจัยด้านเงินทุน อันดับ 2 ปัจจัยด้านบุคลากร และอันดับ 3 ปัจจัยด้านวัสดุ และพบว่าปัจจัยภายนอกที่มีความสำคัญในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านอื่นๆ ในที่นี้หมายถึงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลกระทบต่องานก่อสร้างทำให้เกิดการทั้งงาน

4.3.8 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมนของการจัดอันดับปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของโครงการก่อสร้างจากการระบาดของโรคโควิด 19 กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีระหว่างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เป็นการใช้สถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดอันดับปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับการจัดอันดับปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐ กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีจำนวน 3 โครงการ เพื่อดูความสัมพันธ์ของการจัดอันดับทั้งสองแบบว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด ผลปรากฏดังตารางข้างนี้

ตารางที่ 16 สรุปผลการจัดอันดับปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม (n = 29)

อันดับ	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3	อันดับที่ 4	อันดับที่ 5
สัมภาษณ์เชิงลึก	ปัจจัยด้านเงินทุน	ปัจจัยด้านบุคลากร	ปัจจัยด้านขั้นตอน	ปัจจัยด้านวัสดุ	ปัจจัยด้านเครื่องจักร
แบบสอบถาม	ปัจจัยด้านเงินทุน	ปัจจัยด้านบุคลากร	ปัจจัยด้านวัสดุ	ปัจจัยด้านขั้นตอน	ปัจจัยด้านเครื่องจักร

สรุปผลการจัดอันดับปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ที่ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับของสเปียร์แมน 0.90 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากตาราง Spearman's Rho Significance ที่ค่า $\alpha = 0.01$, n = 9 ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับของสเปียร์แมน 0.833 หมายความว่า การจัดอันดับปัจจัยด้านการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและผู้ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์กันสูงมากและมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเอกสารรายงานและเอกสารการประชุมของกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารรายงานการประชุมของกรณีศึกษา 3 โครงการ พบว่าผู้รับจ้างให้เหตุผลของการทั้งงานว่าสาเหตุหลักคือการขาดเงินทุนหมุนเวียนในการบริหารงานก่อสร้าง รองลงมาคือการขาดแคลนแรงงาน การป่วยเป็นโรคโควิด 19 ของแรงงาน และลำดับสุดท้ายคือการขาดวัสดุก่อสร้างราคาวัสดุก่อสร้างเพิ่มขึ้น และการระบาดของโรคโควิด 19 เป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการบริหารจัดการโครงการก่อสร้าง และพบว่าผู้รับจ้างต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐคือต้องการเงินทุนหมุนเวียนในโครงการ ต้องการขอขยายระยะเวลาสัญญาจ้างหรือลดค่าปรับ และต้องการแรงงานเพิ่มเติม

4.5 การวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหามาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากภาครัฐ

4.5.1 การวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ผู้สัมภาษณ์เห็นว่าแนวทางสำคัญที่สุด คือ

1) แนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน [5],[6] เช่น การสนับสนุนจากภาครัฐส่งเสริมแหล่งเงินทุนสินเชื่อ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องและเงินทุนหมุนเวียน การขยายระยะเวลาสัญญาและการลดหรือตัดค่าปรับช่วยบรรเทาปัญหาทางการเงิน และการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินตามงวดงานเพื่อช่วยให้มีเงินหมุนเวียนในการดำเนินโครงการต่อไป

2) แนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านบุคลากร เช่น มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การเว้นระยะห่าง จดการสังสรรค์ "Bubble and Seal" [7] การใช้แรงงานในท้องถิ่น การพัฒนาฝีมือแรงงาน และการใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงาน

4.5.2 การวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐจากแบบสอบถาม โดยเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับแต่ละปัจจัยการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างจากการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ตารางที่ 17 สรุปผลการวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาจากแบบสอบถาม(n = 29)

แนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ด้านบุคลากร (Men)	3.93	1.15	มาก
- การหาแรงงานเพิ่มเติม	4.17	1.07	มาก
- นโยบายการเดินทางจากพื้นที่เสี่ยงหรือการกักตัว	4.03	1.18	มาก
- การจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของแรงงาน	3.59	1.15	มาก
2. ด้านเงินทุน (Money)	4.18	0.96	มาก
- การเบิกจ่ายเงินตามงวดงาน	4.41	0.78	มากที่สุด
- การเงิน / ต้นทุน เงินหมุนเวียน	4.21	1.01	มากที่สุด
- การขยายระยะเวลาการก่อสร้าง และลดค่าปรับ	4.17	1.00	มาก
- แหล่งเงินกู้หรือการอนุมัติเงินกู้	3.93	1.00	มาก
3. ด้านเครื่องจักรกล (Machine)	3.19	1.12	ปานกลาง
- อำนวยความสะดวกการขนส่งเครื่องจักร-เครื่องมือ	3.24	1.15	ปานกลาง
- หาเครื่องจักร-เครื่องมืออื่นมาทดแทน	3.14	1.09	ปานกลาง
4. ด้านวัสดุ (Material)	3.31	1.10	ปานกลาง
- การหาแหล่งผลิตวัสดุมาใช้ในงานก่อสร้างเพิ่มเติม	3.38	1.08	ปานกลาง
- อำนวยความสะดวกการขนส่งวัสดุอุปกรณ์จากพื้นที่ไกล	3.24	1.12	ปานกลาง
5. ด้านขั้นตอนวิธีการ (Method)	3.71	1.28	มาก
- สนับสนุนวิธีการก่อสร้างและเทคนิคก่อสร้างใหม่	3.86	1.13	มาก
- แบบบูรณาการและรายการก่อสร้าง	3.72	1.33	มาก
- ลดขั้นตอนการใช้แรงงานเน้นเครื่องจักรมาทดแทน	3.55	1.38	มาก
6. ด้านอื่นๆ	4.17	1.20	มาก
- ด้านระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	4.17	1.20	มาก
สรุปแนวทางการแก้ไขและมาตรการให้ความช่วยเหลือ	3.78	1.19	มาก

จากตารางที่ 17 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 จากแบบสอบถาม พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่มีความสำคัญในระดับมาก ได้แก่ อันดับ 1 แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านเงินทุน อันดับ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านอื่นๆ (ปัจจัยภายนอก) อันดับ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านบุคลากร และอันดับ 4 แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านขั้นตอนวิธีการ ตามลำดับ ความสำคัญในระดับปานกลาง ได้แก่ แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านวัสดุ และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านเครื่องจักรกล

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของโครงการก่อสร้างภาครัฐจากการระบาดของโรคโควิด 19

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของการตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐ จำนวนผู้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น 9 คน การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 29 คน และการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารรายงานการประชุมของกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 3 โครงการ สามารถสรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของโครงการก่อสร้างภาครัฐจากการระบาดของโรคโควิด 19 จากสามวิธีการข้างต้น โดยพบว่าสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของโครงการก่อสร้างจากการระบาดของโรคโควิด 19 ที่มีความสำคัญสูงสุดคือ ปัจจัยด้านเงินทุน การขาดสภาพคล่องหรือเงินหมุนเวียน การรับงานโครงการก่อสร้างพร้อมกันหลายทำให้เงินทุนไม่เพียงพอ และการขึ้นราคาค่าก่อสร้างต่ำเกินไปไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงทำให้ได้รับเงินตอบแทนในแต่ละงวดน้อยไม่พอนำมาใช้หมุนเวียนในโครงการ รองลงมาคือปัจจัยด้านบุคลากร การขาดแคลนแรงงาน การกักตัวเมื่อเดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง และการป่วยเป็นโรคโควิด 19 จึงทำให้แรงงานในแต่ละโครงการมีจำนวนน้อย และลำดับถัดไปคือปัจจัยด้านวัสดุ วัสดุก่อสร้างขาดตลาดการหยุดการผลิตวัสดุจากการระบาดของโรคโควิด 19 และปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างคือการระบาดของโรคโควิด 19 เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้โครงการก่อสร้างเกิดความล่าช้าและการทำงาน

5.2 สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของการตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐ จำนวนผู้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น 9 คน การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 29 คน และการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารรายงานการประชุมของกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 3 โครงการ สามารถสรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 จากสามวิธีการข้างต้นพบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาการทำงานของโครงการก่อสร้างจากการระบาดของโรคโควิด 19 ที่มีความสำคัญสูงสุด คือ แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านเงินทุน ภาครัฐให้การสนับสนุนจัดหาแหล่งเงินทุนการกู้ยืมเพื่อเพิ่มสภาพคล่องเงินทุนหมุนเวียนให้กับผู้รับจ้าง การขยายระยะเวลาสัญญา การลดหรือตัดค่าปรับ และการเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินตามงวดงานเพื่อให้ผู้รับจ้างมีเงินหมุนเวียนในการดำเนินโครงการต่อไป รองลงมาคือแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านบุคลากร มาตรการป้องกันการลดการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เช่น การเว้นระยะห่าง การงดการสังสรรค์ รวมถึงการใช้มาตรการ "Bubble and Seal" การใช้แรงงานในท้องถิ่น ลดการเคลื่อนย้ายแรงงาน การพัฒนาฝีมือแรงงาน และการใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงาน และสุดท้ายแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านอื่นๆ (ปัจจัยภายนอก) มาตรการการช่วยเหลือจากภาครัฐและระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยจัดซื้อจัดจ้างฯ ภาครัฐออกมาตรการเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ เช่น การพิจารณาลดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา การขยาย

ระยะเวลาการทำงานตามสัญญา และพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19 พ.ศ. 2563

6. ข้อเสนอแนะ

1) การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของโครงการก่อสร้างภาครัฐจากการระบาดของโรคโควิด 19 กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างภาครัฐในมหาวิทยาลัย จากปัจจัยในการบริหารงานก่อสร้างที่ประกอบไปด้วย ด้านบุคลากร (Men) ด้านเงินทุน (Money) ด้านเครื่องจักรกล (Machine) ด้านวัสดุ (Material) และด้านขั้นตอนวิธีการ (Method) และยังมีปัจจัยภายนอกด้านอื่นๆ ที่ทำให้การปฏิบัติงานของโครงการก่อสร้างภาครัฐ เช่น สถานการณ์บ้านเมือง สภาพภูมิประเทศ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ และการระบาดของโรคติดต่อใหม่ เป็นต้น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้พบว่าปัจจัยภายนอกของการระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อปัจจัยภายในทุกด้าน และการนำผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานไปใช้เพื่อเตรียมรับมือจากผลกระทบการระบาดโรคติดต่อใหม่ในอนาคตต่อไป

2) การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษานโยบายการแก้ไขปัญหาและมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากภาครัฐที่สอดคล้องกับปัจจัยในการบริหารงานก่อสร้างทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านเงินทุน ด้านเครื่องจักรกล ด้านวัสดุ ด้านขั้นตอนวิธีการ และด้านอื่นๆ นำผลการศึกษานโยบายการแก้ไขปัญหาและมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการจากภาครัฐ มาใช้วางแผนจัดการทำงานอย่างรอบคอบในอนาคตเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ หรือเพื่อแก้ไขปัญหาและผลกระทบการระบาดโรคติดต่อใหม่ในอนาคตที่จะส่งผลต่อโครงการก่อสร้างภาครัฐต่อไป

3) หากจะทำการวิจัยต่อเนื่องควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของโครงการก่อสร้างภาครัฐจากการระบาดของโรคติดต่อใหม่ หรือสถานการณ์ปัจจัยภายนอกอื่นๆ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสภาพความขัดแย้งทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ศึกษาปัจจัยที่สามารถส่งผลต่อปัจจัยในการบริหารงานก่อสร้างจนทำให้เกิดการปฏิบัติงานของโครงการก่อสร้างภาครัฐ และศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเสนอมาตรการป้องกันการปฏิบัติงานภาครัฐ หรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต และเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์ปัจจัยภายนอกที่อาจมีหลากหลายรูปแบบที่เกิดขึ้นได้ในอนาคตต่อไป

4) เนื่องจากข้อจำกัดในด้านของระยะเวลาการดำเนินโครงการ การออกแบบสอบถามของโครงการนี้จึงไม่ได้ทำการทดสอบ IOC : การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability Test) โดยผู้เชี่ยวชาญ แต่ได้รับการประเมินจากอาจารย์ที่ปรึกษาถึงเนื้อหาความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

5) งานวิจัยนี้เป็นเพียงการเก็บข้อมูลในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐโดยตรงจากกรณีศึกษาโครงการในมหาวิทยาลัยเท่านั้น จำนวนผู้เก็บแบบสอบถามไม่มาก ตัวเลขในเชิงสถิติไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ และมีข้อจำกัดในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ให้ได้มุมมองต่อปัญหาการปฏิบัติงานรอบด้าน เช่น ผู้รับเหมา ผู้ใช้งานอาคาร และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณขอขอบคุณหลายหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีทุกท่าน ทั้งอาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน ผู้ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐโดยตรง เพื่อนร่วมงาน และทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์เก็บข้อมูลแสดงความคิดเห็นตอบ

แบบสอบถามและตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ให้ข้อมูลแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด 19 จนทำให้โครงการสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีบรรลุวัตถุประสงค์ในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- [1] พุทธชาติ ลุนคำ. (2565, 22 มิถุนายน). แนวโน้มธุรกิจอุตสาหกรรม ปี 2565-2567 ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง. วิจัยกรุงศรี, สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/construction-construction-materials/construction-contractors/io/constructioncontractor2022>
- [2] ณัฐศิษฐ์ ใจสะอาด, กฤต ใจวรณสุวรรณ, และศตวรรษ ดั่งแป้น. (2563). การทบทวนแนวทางการบริหารจัดการโครงการก่อสร้างภายใต้ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 กรณีศึกษาโครงการก่อสร้างไทย. การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ The SUT-IVCST 2020. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- [3] ทีมการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน (2563, กรกฎาคม). ผลกระทบของโรคโควิด-19 ต่อผู้รับเหมาก่อสร้าง ธนาคารยูโอบีจำกัด (มหาชน), สืบค้นจาก https://www.scbeic.com/th/detail/file/product/6826/fnizyv_bv1f/EIC_Note_Construction_Covid_20200818.pdf
- [4] สุปรีย์ ศรีสำราญ. (2563, 18 พฤษภาคม). ประเมินอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยเตรียมพร้อมอย่างไรในยุค Covid-19. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน), สืบค้นจาก https://www.scbeic.com/th/detail/file/product/6826/fnizyv_bv1f/EIC_Note_Construction_Covid_20200818.pdf
- [5] กฤต ใจวรณสุวรรณ. (2563). ปัจจัยด้านการบริหารจัดการงานก่อสร้าง. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาทฤษฎีและปฏิบัติการจัดการโครงการเพื่องานก่อสร้าง (หน่วยที่ 5 น.10-14). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- [6] กรมบัญชีกลาง. (2563, 10 กันยายน). แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาจัดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญาหรือการขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ที่ได้รับผลกระทบจาก กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19. ที่ กค (กวก) 0405.2/ว423
- [7] กรมบัญชีกลาง. (2564, 6 สิงหาคม). มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. ที่ กค (กวก) 0405.2/ว693
- [8] กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2564) คู่มือมาตรการป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่เฉพาะ (Bubble and Seal) สำหรับสถานประกอบกิจการ, สืบค้นจาก https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/11836202110010_30623.pdf
- [9] พัชรพงษ์ สาเขตร์. (2565). ผลกระทบจากโรคระบาดโควิด-19 ที่ส่งผลต่อความล่าช้าของงานก่อสร้าง ของสำนักงานชลประทานที่ 1 กรมชลประทาน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- [10] พิรสิษฐ์ อัครสุวีร์. (2563). สาเหตุความล่าช้าของงานราชการและแนวทางการแก้ปัญหา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพมหานคร.
- [11] ภาณุมาศ แก้วดา. (2554). การศึกษามาตรการแก้ปัญหาผู้ทำงานในโครงการก่อสร้างภาครัฐ :กรณีศึกษามติคณะรัฐมนตรี วันที่ 17

- มีถุนายน 2551. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- [12] อธิยา ตันเจริญ (2565). แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยสำหรับคนงานก่อสร้างช่วงโรคระบาดโควิด-19 (COVID-19). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- [13] อัครเดช ทองมุต. (2560). การศึกษาปัญหาที่ทำให้เกิดความล่าช้าในงานก่อสร้างถนนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, นครราชสีมา.
- [14] พรหมมล เทียนพล. (2561). ปัจจัยที่ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานโครงการก่อสร้างอาคารชลประทาน กรณีศึกษา: โครงการก่อสร้างอาคารชลประทานของสำนักงานชลประทานที่ 9. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.